

GÄLLIVARE

KOMMUNBLAD

NR 1 1976 ÅRGÅNG 7

INFORMATION FRÅN KOMMUNEN TILL ALLA INVÅNARE

Tore Henriksson är
en av de 46 unga
i Gällivare,
som fått kommunjobb.

Gunnar Lidman:

Vi får ingenting 'gratis'

I det här numret av Gällivare kommunblad finns – på sidan här intill – en lite annorlunda presentation av den kommunala budgeten.

Kommunens inkomster och utgifter handlar ju om miljonbelopp, som ibland kan vara svårgripbara. För att "bryta ner" siffrorna till mera fattbara tal har vi räknat fram utgifterna per invånare. Är avvägningarna rimliga? På vilka områden är vi beredda att satsa mer? Något vi kan pruta på? Fundera gärna – och hör av er till era förtroendevalda.

Personligen har jag svårt att hitta områden, där jag spontant känner att vi kan fara fram hårdare med blåpennan och pruta ner anspråken. 1976 års budget är resultat av mycket noggrann prövning av varje utgiftspost.

När vi i kommunbladet presenterar kostnaderna per invånare har vi ytterligare en avsikt: Vad vi tillsammans, genom kommunen, åstadkommer av service och trygghet har vi inte "gratis". Vi betalar varenda utgift genom våra skatter. Därmed har vi också ett gemensamt ansvar för vad vi åstadkommer av t. ex. kommunala anläggningar.

För att allt det goda vi skapar tillsammans ska vara tillgängligt för alla – friska och sjuka, unga och gamla – håller vi nere avgifterna. Det är rättvisare att fördela kostnaderna genom skatterna. Men som sagt: Ingenting har vi "gratis".

BOSTADSBRISTEN

Den kommunalpolitiska debatten handlar mest om sånt vi ännu inte haft råd med. Vi har t. ex. en besvärande bostadskö i vår kommun och många frågor: Hinner vi aldrig ifatt efterfrågan?

Vi har nu utarbetat en plan för bostadsbyggandet. Målet är att vi ska "bygga bort" bostadsbristen under en femårsperiod, om inget oförutsett inträffat. Bostadsplanen presenteras på sidorna 12–13.

GLLESBYGDSSERVICEN

Gällivare kommun är en av de stora kommunerna i Sverige när det gäller ytvidden. Vi har glesbygdsområden, som på olika sätt måste få hjälp med servicen. Det här är ett dagligt problem för oss som arbetar inom det kommunala. Vi måste se till att allt som hör till modern levnadsstandard – utbildning, vård, bostäder, kommunikationer, osv – också kommer glesbygdsbefolkningen till del.

Hur ska vi klara butiksservicen, då underlaget för varudistributionen sviktar? En del försöksverksamhet har pågått. Efter de erfarenheterna har vi nu utarbetat en plan, som kan innebära att hotade butiker i byarna räddas.

PARKGATSLEDEN

På mittuppslaget presenteras den s. k. Parkgatsleden, som vi länge talat om. Nu är jobbet igång.

Med det projektet löser vi många irriterande trafikproblem i tätortsområdet. Men det tar sin tid: Vi ska arbeta med projektet i fem år. Sammanlagt kostar de nya vägarna – och följdinvesteringar – ca 50 miljoner. Kommunen satsar 12.

Projektet innebär ett omfattande ingrepp i den samhällsmiljö vi har idag. Under byggtiden får vi dras med en del improvisationer och störningar. Vi kan trösta oss med att det blir bättre sedan . . . Mycket bättre! Genom kommunbladet ska vi

försöka informera regelbundet om vad som händer med vägbygget. I det här numret finns en översiktlig information och en preliminär tidsplan.

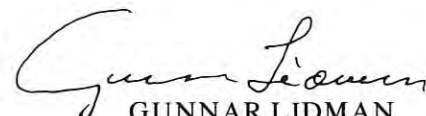
KOMMUNBLADET

Det här numret av kommunbladet är lite försenat. Vi räknar med att komma ut med ytterligare ett nummer under våren.

En kommunal informationstidning kan bara ge axplock från den verksamhet en stor kommun driver. Gällivare kommunblad är bara ett komplement till den information, som kommuninvånarna får eller skaffar sig genom andra kanaler. Vi har ju en aktiv dagspress och en regionalradio, som också bevakar den kommunala vardagen.

Men den viktigaste informationskanalen är de människor vi själva valt till kommunala uppdrag. Partiernas föreningsliv är det forum, där vi också mellan valen har möjlighet att påverka beslut.

Kommunbladet kan bidra med fakta, som ger underlag för debatten.

GUNNAR LIDMAN
Kommunalråd

GÄLLIVARE
KOMMUNBLAD
INFORMATION FRÅN KOMMUNEN TILL ALLA INVÅNARE

Utgivare: Gällivare kommun
Produktion: Luleå Redaktions-
tjänst/AnnaBritta Nilsson
Bilder: Lule-Bild/
Torsten Berglund
Teckningar: Jannot Derid
Tryck: Norrbottens Lito, 1976

DET BETALAR DU MED KOMMUNALSKATTEN

Det här är kommunens nettoutgifter i år, alltså de kostnader vi betalar genom kommunalskatten, när statsbidrag och avgifter är avräknade.

Vi har också räknat ut vad vi betalar per invånare till olika delar av kommunens verksamhet.

Central förvaltning

Den största utgiftsposten i den kommunala förvaltningen, kommunkontoret är lönerna, 2,3 miljoner. Där bokförs också det kommunala partistödet, 246.000.

Rätts- och samhällsskydd

Staten betalar de stora utgifterna på det området (bl.a. polisen), men kommunen svarar för brandförsvaret (2,6 milj.), valnämndernas verksamhet och folkbokföringen. Kommunen har också en mindre "försvarsbudget", som bl.a. finansierar familjebidrag till inkallades anhöriga (475.000).

Fastighetsförvaltningen

Skattepengarna går bl.a. till kostnader som inte täcks av hyror i kommunala fastigheter, industrihuset, pensionärshemmen. En stor utgiftspost är kommunala bostadstilläggen, 1,4 milj.

Planering, gator, fritid

Pengarna går till samhällsplanering, byggplaner, gator, renhållning m.m. – men den stora utgiftsposten är fritiden. Mer om det på nästa uppslag.

Kommunikationer

En av de stora utgiftsposterna är flygplatsen, som 1976 kostar 1,8 milj. Intäkterna från Svensk Flygtjänst beräknas till 316.000.

Industriell verksamhet

Under den rubriken finns bl.a. energiförsörjningen, vattenverk, reningsverk och renhållning.

Undervisning och kultur

Det här är den största utgiftsposten i den kommunala budgeten. Ändå betalar staten en stor del av kostnaden (bl.a. lärarlöner). Mer om skolbudgeten på nästa uppslag.

Social omvårdnad

Socialbudgeten omfattar bl.a. åldringsvården, service för gamla och handikappade, barnstugor och socialhjälp. Mer om socialutgifterna på nästa uppslag.

Hälsa- och sjukvård

Landstinget svarar för sjuk- och hälsovård. Den kommunala budgeten på det avsnittet omfattar bl.a. hälsovårdsnämndens verksamhet.

% av utgifterna	Summa	Per invånare
5,5	5,8 milj.	227:95
3,3	3,5 milj.	137:80
4,8	5,0 milj.	199:97
16,6	17,5 milj.	692:24
3,8	4,0 milj.	158:16
4,3	4,5 milj.	179:74
35,1	37,0 milj.	1.459:94
26,2	27,6 milj.	1.090:70
0,4	400.000	16:24

Mer om de stora utgiftsposterna på nästa uppslag

SKOLA, SOCIAL SERVICE, DE STORA UTGIFTSPOST

**Så här
mycket
betalar
vi per
invånare
1974-76**

Gällivareborna betalar i år drygt en tusenlapp per person till social omvårdnad. Det mesta av pengarna går till service för pensionärer och handikappade. Socialhjälp – alltså tillfällig hjälp till människor som råkat i svårigheter – är en insats på 63 kronor per invånare. Totalt är socialbudgeten på 27,5 miljoner. Den här tabellen visar – i utgifter per invånare – hur socialkostnaderna utvecklats åren 1974-1976.

	1974	1975	1976
Totalt	764:26	844:06	1.090:70
varav institutioner m.m. för barn och ungdom (lekskolor, daghem, fritidshem, familjedaghem etc.)	98:80	120:63	173:65
Socialhjälp	48:35	61:62	63:03
Service till pensionärer och handikappade	439:49	481:49	625:97
(här ingår kostnader för ålderdomshem med	209:16	218:65	267:59
och kostnader för kommunala bostadstillägg till pensionärer med)	140:07	164:34	197:60

Camilla Lindelöf och Anna Bodén provar liftan på Dundret.

Gällivare kommun satsar i år 6,1 miljoner av kommunalskatten på turism och fritid. De totala nettokostnaderna har ökat från 4,7 miljoner 1974. I den här tabellen kan du avläsa utvecklingen i mera fattbara siffror: vi har räknat ut kostnaderna per invånare för olika delar av turist- och fritidsbudgeten.

	1974	1975	1976
Totalt	181:58	188:17	241:94
Dundrets fritidsanläggning	36:17	33:84	45:76
varav Björnfällan	11:90	13:65	26:63
Bowlinghall	3:65	3:01	4:66
Sporthall	22:01	18:46	20:90
Simhallar	42:28	37:32	51:73
Turistanläggningar	5:87	6:10	5:73
Fritidsgårdar	8:40	10:60	15:33
Bidrag till föreningar	46:13	51:76	60:70

FRITID OCH TURISM ERNA FÖR KOMMUNEN

I Gällivare kommun betalar vi i år 1.459:94 per person till skola och kultur. Totalt kostar den delen av budgeten kommunen nära 37 miljoner. Lokaler och inventarier går på 14 miljoner. Kulturbudgeten (bibliotek, teater, bidrag till studieverksamhet m. m.) kostar 3,4 miljoner eller 134:21 per invånare.

	1974	1975	1976
Totalt	1.013:14	1.266:12	1.459:94
varav lokaler och inventarier	432:72	503:44	562:22
skolmåltider	153:88	182:57	210:80
skolskjutsar	53:13	57:32	63:82
grundskolan	122:10	189:46	239:37
gymnasieskolan	29:87	45:27	48:72
kulturell verksamhet (bibliotek-, teater-, studieverksamhet)	94:02	112:45	134:21

46 UNGA I KOMMUNAL

TJÄNST

Stefan Johansson, Kent Henriksson, Tore Henriksson, Göran Isaksson och Jonny Karlsson, har gått bygg- och anläggningstekniska linjen i gymnasiet. På bilden samlade i verkstan på kommunförrådet, men normalt spridda i olika arbetslag.

46 ungdomar i Gällivare jobbar nu i kommunal tjänst

– i beredskapsjobb med särskilt statsbidrag.

Bakgrunden är att vi har stor ungdomsarbetslöshet i Sverige.

Därför har regeringen manat kommuner och företag att anställa

fler ungdomar. Kommunen får 75 procent i

statsbidrag för att ordna beredskapsjobb.

I Gällivare gick cirka 240 unga under 25 år utan jobb vid årsskiftet. Efter en grundlig inventering i kom-

munens olika förvaltningar, fick man fram 46 arbetstillfällen. Jobben skulle pågå från januari till maj

månad. Nu – efter en uppgörelse med regeringen, som beslutat höja statsbidragen från 60 till 75 procent, fortsätter jobben i första hand fram till årsskiftet.

MÅNGA SÖKER

Gällivare kommun, representerad av kummunarådet Gunnar Lidman, var en av de 28 kommuner i landet som var inbjuden att tillsammans med arbetsmarknadsdepartementet diskutera kommunernas möjligheter

att ordna sysselsättning för unga arbetslösa.

Utöver de 46 ungdomar som jobbar i kommunala beredskapsjobb har 31 placerats i statliga praktikarbeten.

VILL HA PRAKTIK

Inom fastighetsavdelningen arbetar 11 unga, som är placerade i olika arbetslag inom kommunen. De jobbar med underhåll och drift av kommunens fastigheter, som skolvaktmästare, vvs-montörer, murare, osv. Fastighetsavdelningens budget för ungdomsarbeten är på 398.500 kr.

Tore Henriksson, som vi träffade på kommunens centralförråd, är 18 år och kommer från Torrasjärvi. Han jobbade en tid som truckförare efter skolans slut. Han gick i gymnasiets bygg- och anläggningstekniska linje och lärde sig till snickare. Han är i behov av jobb som ger praktik för att bli färdig snickare. Arbetsgivarna vill ha utlärda snickare – och för att bli det behövs 6000 timmars praktik.

– Får man inget jobb, så blir det heller ingen praktik, säger Tore.

Det är ett dilemma för ungdomar som kommer från skolan.

Tore och de andra grabbarna tjänar 20:64/timmen. Tore har dessutom 30 kronor om dagen i bortaligningsbidrag eftersom han bor inackorderad under arbetsveckorna.

DE FÅR INTYGA

Tanken är att ungdom som placeras i beredskapsjobb, samtidigt får praktik för framtida sysselsättning, säger Georg Larsson, föreståndare för arbetsförmedlingen i Gällivare. Efter avslutat beredskapsjobb utfärdas tjänstgöringsintyg, som kan vara bra att ha när man söker annan sysselsättning.

KOMMUNENS INSATS

De kommunala beredskapsarbetena för ungdom beräknas kosta 1,4 miljoner kronor. Staten betalar 75 procent av den summan. Det är alltså mycket förmånligt för kommunen. Fler ungdomar väntar på jobb.

Riksdagen beslutade i december 1975 att invandrare i Sverige får kommunal rösträtt i kommunalvalet 1976. För valet till kommunfullmäktige, landsting och kyrkofullmäktige innebär detta att varje utländsk medborgare som varit kyrkobokförd i Sverige den 1 november de tre närmaste åren före valet (1976) får delta i valet.

Val av kommunfullmäktige och landsting äger rum den 19 september 1976.

De kyrkliga församlingens valen äger rum cirka fyra veckor senare – tredje söndagen i oktober.

Rätt att välja och bli vald

Den kommunala rösträtten för invandrare innebär dels rätten att delta i kommunfullmäktige- och landstingsvalet, men också rätten att välja egna representanter i de beslutade församlingarna.

Politiska partier

I kommunfullmäktige i Gällivare finns f. n. sex politiska partier representerade: Socialdemokraterna (S), Vänsterpartiet kommunisterna (VPK), Sveriges kommunistiska parti (SKP), Centerpartiet (C), Folkpartiet (fp) och Moderata Samlingspartiet (M). De politiska partierna ger egen information inför valet.

Valtiopäivien päätöksen mukaan joulukuussa 1975 on siirtolaisilla Ruotsissa kunnallinen vaalioikeus kunnallisvaaleissa 1976. Tämän päätöksen mukaan on jokainen ulkomaan kansalainen, joka on ollut kirkonkirjoissa Ruotsissa kolme vuotta marraskuun 1 päivänä oikeutettu ottamaan osaa kunnanvaltuuston, landstingin (maakuntapäivät) sekä kirkollisvaltuuston vaaleihin.

Kunnallisvaltuuston ja landstingin vaalit tapahtuvat syyskuun 19 päivänä 1976.

Kirkollisvaalit ovat noin neljä viikkoa myöhemmin – lokakuun kolmantena sunnuntaina.

Oikeus valita ja tulla valituksi

Kunnallisen äänioikeuden mukaansaavaat siirtolaiset ottaa osaa kunnallis- ja landstingsvaaleihin sekä saavat myös oikeuden valita omia edustajiaan seurakuntien hallintoon.

Poliittiset puolueet

Gällivaaran kunnanvaltuustossa on nykyään kuusi poliittista puoluetta edustettuna: Sosiaalidemokraatit (S), Vasemmistopuolue kommunistit (VPK), Ruotsin kommunistien puolue (SKP), Keskuspuolue (C), Kansanpuolue (FP) ja Moderata Kokoomuspuolue (M).

Poliittiset puolueet antavat oman informaation vaalien edellä.

GYMNASIUM FÖR GRUVARBETARE?

Efter gymnasireformen 1971 – då all utbildning närmast grundskolan sammanfördes i en enda gymnasieskola – försvann en utbildningsväg i Gällivare och i hela landet: Inom gamla yrkesskolor fanns en s. k. gruvskola med tvåårig teoretisk och praktisk utbildning, som förde fram till kompetens som gruvarbetare.

Den utbildning som då närmast kom att svara mot "gruvskolan" är den bygg- och anläggningstekniska linjen som har en gren för bergarbetare. Men det är en utbildning som dagens gruvarbetare inte anses ha nytta av.

Att utbildningsmöjligheterna försvann för ortens och hela länets viktigaste näring, var en stor miss från skolöverstyrelsens sida. Utbildning för gruvarbetare finns inte heller i andra delar av landet. Nu vill skolstyrelsen i Gällivare göra något åt den saken.

LÄROPLAN

Rektor Sune Furbeck vid Välkommas skolan fick i uppdrag av skolstyrelsen att tillsammans med SAM-GRUV göra ett förslag till läroplan som gått in till skolöverstyrelsen för prövning (SAM-GRUV är en samlingslutning av ar-

betsgivare och gruvindustriarbetareförbundet och motsvarar en yrkesnämnd inom andra områden).

Den utbildning som nu föreslås ska ge fordons- och verkstadsteknisk grundutbildning. Andra året delas linjen i en gruvteknisk och en mineralteknisk gren. I den föreslagna utbildningen ska också ingå några timmar svenska och andra teoretiska ämnen som ska motsvara utbildningen i tvååriga social-, ekonomisk- och teknisk linje i gymnasiet. Detta för att eleverna ska ha tillräcklig grundutbildning om de senare vill fortsätta vid yrkes-tekniska högskolan eller liknande utbildningsvägar.

FÖRSÖKSVERKSAMHET

I Kiruna gymnasieskola pågår försök med yrkesinriktad utbildning inom ämnet bergsteknik. Det försöket bör fortsätta. Den utbildning som Gällivare kommun hoppas kunna ge sina elever, har en annan inriktning.

Den här utbildningsmöjligheten finns inte i hela landet. Man väntar därför elever från andra landsdelar som också har gruvindustri.

START I HÖST?

Skolstyrelsen hoppas få klarsignal från skolöverstyrelsen så att utbildningen kan komma igång redan i höst. 12 elever i kommunen har i år som förstahandsval, siktat på den planerade gruv- och mineraltekniska utbildningen. Dessutom finns lika många andrahandsökande. Utbildningen står också öppen för vuxna sökande, som ännu inte blivit informerade om utbildningsmöjligheterna. Gruv 4-an säger i sitt remissyttrande till läroplansförslaget att "den mineraltekniska utbildningen betraktas som särskilt lämplig för kvinnor som därvid skulle ges en likvärdig förutsättning att konkurrera om de tillgängliga arbetsplatserna ovan jord".

MALMSTA-SKOLAN KLAR I HÖST?

I höst ska – om beräkningarna håller – Malmstaskolan vara klar för inflyttning.

Skolan ska ersätta Hermelinskolan och blir två-parallellig mellanstadieskola för elever från östra Malmberget. Skolan inrymmer också gymnastikhall.

Kostnaderna beräknas till 7,3 miljoner. Statsbidraget beräknas till 1,2 miljoner och 250.000 har man fått i AMS-bidrag för markarbeten.

Studiehall

Skolan byggs med en studiehall i centrum, med plats för skolans bibliotek. Studiehallen kan användas som kompletteringsutrymme för grupparbeten eller för elever som vill sitta i lugn och ro och läsa en bok. Hallen ska utrustas med mysiga möbler och TV.

Studiehallen ska också kunna användas på fritiden av föreningar och organisationer för studieverksamhet. Kommunens alla skolor är tillgängliga för denna form av verksamhet.

Leif Uimonen och Bo-Erik Wiippola lägger plåt på Malmstaskolans tak.

ÄNNU EN FRAMSTÖT OM IDROTTSGYMNASIUM

Gällivare borde ha goda förutsättningar att ta emot idrottsintresserad ungdom, som tänker satsa på elitidrott. Dundret har landets enda internationellt godkända backar för alpin sport.

Instruktörer/specialister finns redan på plats. Nu väntar skolstyrelsen bara på godkännande från skolöverstyrelsen. De grenar som kan komma ifråga är slalom, störtlopp och längdåkning. Man kan också tänka sig andra idrottsgrenar, t. ex. simning och handboll.

Skolöverstyrelsen har hittills sagt nej. Gällivare fick avslag 1975. Nu ligger en ny ansökan hos regeringen.

12 platser i landet har på försök inrättat idrottsgymnasier. Verksamheten är upplagd så att idrottsungdomarna bildar specialklasser, där fem veckotimmar ägnas åt träning med specialhjälp.

Idrottseleverna missar en del av sin ordinarie undervisning i gymnasieskolan. Därför anser Gällivare skolstyrelse att eleverna måste få ett år extra på sig för att fullfölja sina studier. Det fördyrar deras skolgång och är antagligen en bidragande orsak till att skolöverstyrelsen är restriktiv till dessa gymnasielinjer.

Skolstyrelsen i Gällivare hoppas få igång en utbildning skolåret 1976/77.

NU BLIR DET FART PÅ BOSTADSBYGGANDET

Under förra året blev bara 60-talet bostäder klara i Gällivare. I bostadskön fanns cirka 1.200. Markproblemet skapade svårigheter för byggandet. I och med uppgörelsen om marken i Mellanområdet ser man nu med tillförsikt fram mot den kommande femårsperioden, som kan betyda att bostadskön försvinner.

NYTT BOSTADSBYGGNADSPROGRAM

I det bostadsbyggnadsprogram för 1976-1980 som nu fastställts av fullmäktige har kommunen beslutat bygga 1.360 bostäder på fem år. Det betyder - om befolkningsprognoserna håller - att man bygger bort bostadsbristen. Nyproduktionen är fördelad på 823 lägenheter i småhus och 536 i flerbilshus.

MELLANOMRÅDET

Under perioden fram till 1980 ska Mellanområdet byggas ut med sam-

manlagt 871 bostäder, fördelade på 460 småhus och 410 lägenheter i flerbilshus. Dessutom ska här byggas skola, butik, barntillsynslokaler samt lokaler för landstingets behov, osv. Här ska Gällivare bygga:

- I kvarteret Kopparn-Guldet 48 lägenheter i flerbilshus under 1976 och 48 under 1978.
- I kvarteret Björken byggs 30 lägenheter 1976.
- Nattavaaravägen 40 småhus under 1977 och 40 under 1978.
- Nomadskoleområdet får 28 småhus under 1980.
- I Hedberga byggs 24 småhus under 1979.
- Koskullskulle får 10 småhus om året från 1977-80.
- Malmsta bygger 30 småhus 1979 och 40 under 1980.

• Mellanområdet bebyggs med 189 småhus under 1976, 1977 byggs 138 småhus och 102 lägenheter i flerbilshus. 1978 byggs 99 småhus och 103 lägenheter i flerbilshus. 1979: 35 småhus och 90 lägenheter i flerbilshus. 1980: 115 lägenheter i flerbilshus.

• Ett antal resttomter ska bebyggas under perioden, de är fördelade: 10 1976 och 5 om året fram till 1980.

• På landsbygden byggs: 1976: 30 småhus, 1977: 25 småhus, 1978: 20 småhus, 1979: 10 småhus och 1980: 5 småhus.

ALLA MÅSTE ANMÄLA SIG

Den som önskar bygga måste alltid anmäla sig i kommunens tomtkö. Det gäller även bebyggelse på landsbygden.

VAD KOSTAR DET ATT FÅ HEMHJÄLP?

Från årsskiftet gäller en ny taxa för den sociala hemhjälpen. Avgiften beräknas efter **nettoinkomsten** (vilken hämtas ur senaste inkomstlängden. Det är alltså 1974 års inkomst som avgör avgiften). Skatten dras alltså av, när man beräknar inkomsten.

Som "makar" i den här tabellen räknas alla som stadigvarande sammanbor med någon som man är eller varit gift med eller har barn med. Bor man ihop med någon, som inte behöver hemhjälp, gäller bara månadsinkomsten för den som får hjälpen. Bor man ihop med någon annan, som behöver hemhjälp och har egna inkomster, debiteras 2 kronor extra per timme. Men den avgiften tas inte ut om hjälptagaren också har hjälp av den sammanboende.

Vanliga bidrag - som kommunalt bostadstillägg - räknas inte in i inkomsten, då avgifterna beräknas.

Om en av makarna jobbar och tjänar pengar dras 200 kronor för inkomster-

nas förvärvande, då inkomsten beräknas. Eventuella underhållsbidrag och understöd får också dras bort.

En pensionär som behöver hjälp under längre tid får avgiften reducerad med 50 procent efter 50 hjälptimmar per 30-dagarsperiod. Blir avgiften lägre än 20 kronor per månad debiteras ingen avgift alls.

De kommunala reglerna gäller inte pensionärer, som får avgiften betald av ett försäkringsbolag. Då tar kommunen ut full timersättning.

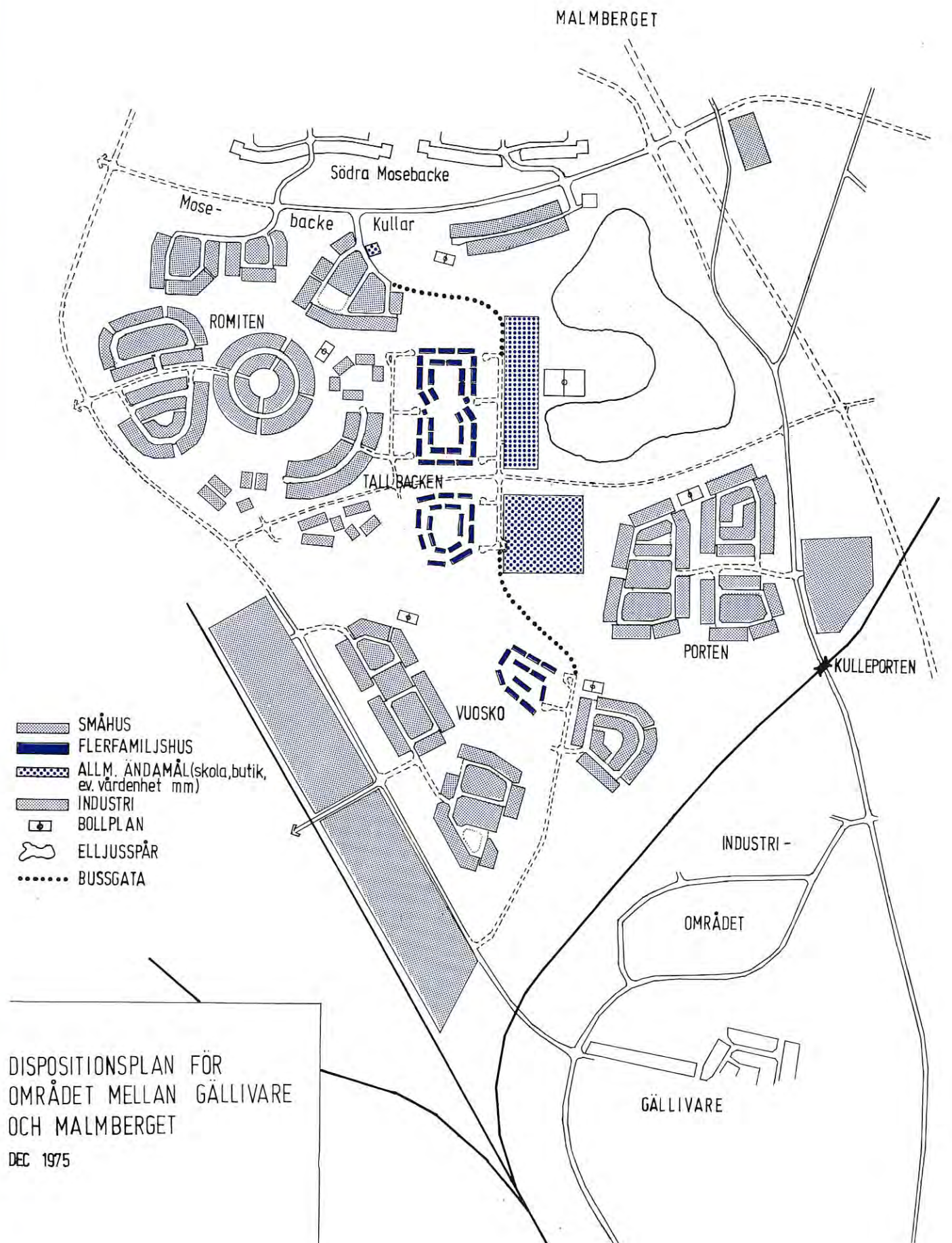
Sociala centralnämnden kan medge undantag från reglerna efter individuell prövning. Är man sjuk en längre tid - eller råkar ut för andra svårigheter - kan man slippa betala avgift.

Avgiftstaxa för social hemhjälp

enl. beslut i kommunfullmäktige 1975-12-22

Nettoinkomst per månad	Avgift per timme	
	Ensamstående	Makar
751- 850	2:50	1:00
851- 950	3:20	1:30
951-1050	3:70	1:60
1051-1150	4:20	2:10
1151-1250	4:50	2:50
1251-1350	4:90	2:80
1351-1450	5:30	3:10
1451-1550	5:50	3:40
1551-1650	6:00	3:70
1651-1750	6:50	4:10
1751-1850	7:10	4:50
1851-1950	7:90	5:00
1951-2050	8:70	5:50
2051-2150	9:50	6:00
2151-2250	10:30	6:50
2251-2350	11:10	7:00
2351-2450	11:90	7:50
2451-2550	12:70	8:00
2551-2650	13:50	8:50
2651-2750	14:30	9:00
2751-2850	15:10	9:50
2851-2950	15:90	10:00
2951-3050	16:70	10:50
3051-3150	17:50	11:00
3151-3250	18:30	11:50
3251-3350	19:10	12:00

SÅ HÄR BLIR MELLANOMRÅDET

NU HAR VÄGBYGGGENA STARTAT

Som alla har märkt har omfattande vägjobb påbörjats inom kommunen. Det innefattar bl. a. den s. k. Parkgatsleden, som ska knyta samman kommunens tätortsområden. Arbetet drivs i AMS regi med vägförvaltningen och Gällivare kommun som "beställare". Hela projektet – med tillfartsvägar och annat – kostnadsberäknas till 50 miljoner i 1975 års penningvärde. Jobbet beräknas ta fem år – och givetvis drabbas allmänheten av nödvändiga omläggningar och andra besvär. Kommunbladet ska följa arbetena och i tid informera om vad som väntar trafikanterna.

Planeringen har pågått sedan början av 1960-talet, då vägförvaltningen började förbereda en genomgripande upprustning av det allmänna vägnätet inom Gällivare-Malmberget-området. Projektet har krävt omfattande och tidskrävande ändringar av stadsplaner och byggnadsplaner.

VÄGBYGGGENA

Projektet omfattar följande vägbyggen:

- 1) Riksväg 97 från Wassarabron–Parkgatan–Malmbergsvägen–Kulleporten läggs om. Det blir ny sträckning från planerad trafikplats söder om Kulleporten till Nunisvaara.
- 2) Omläggningen av väg 830 (Malmbergsvägen) från Kulleporten till Järnvägsgatan i Malmberget.
- 3) Ny förbindelseled mellan väg 830 och gruvområdet i Koskullskulle.
- 4) Ny förbindelseväg mellan väg 830 vid S. Mosebacke till befintlig väg 831.
- 5) Omläggningen av väg 828 på delen från OK vid Lasarettsgatan över Silverbrantshöjden förbi Nomadskolan med anslutning till väg 860 mot Koskullskulle.
- 6) Väg 1306, Norska vägen, i Gällivare byggs om.

KOMMUNALA ARBETEN

I samband med vägprojektet görs också omfattande kommunala arbeten. Några exempel:

- Det behövs anslutningsvägar, vändplaner och nya va-ledningar när riksväg 97 får ny sträckning efter Parkgatan.
- Krematorievägen: ny anslutning till riksväg 97.
- Messhedsvägen: anslutning till väg 828 i öster samt skiljevägen i väster.
- Vintergatan från Norra Mosebacke med anslutning till Oljevägen byggs ut.

Jobben på de allmänna vägarna och den kommunaltekniska delen av projektet pågår samtidigt. Meningen är att man ska hålla en jämn sysselsättning under femårsperioden.

STÖRNINGAR

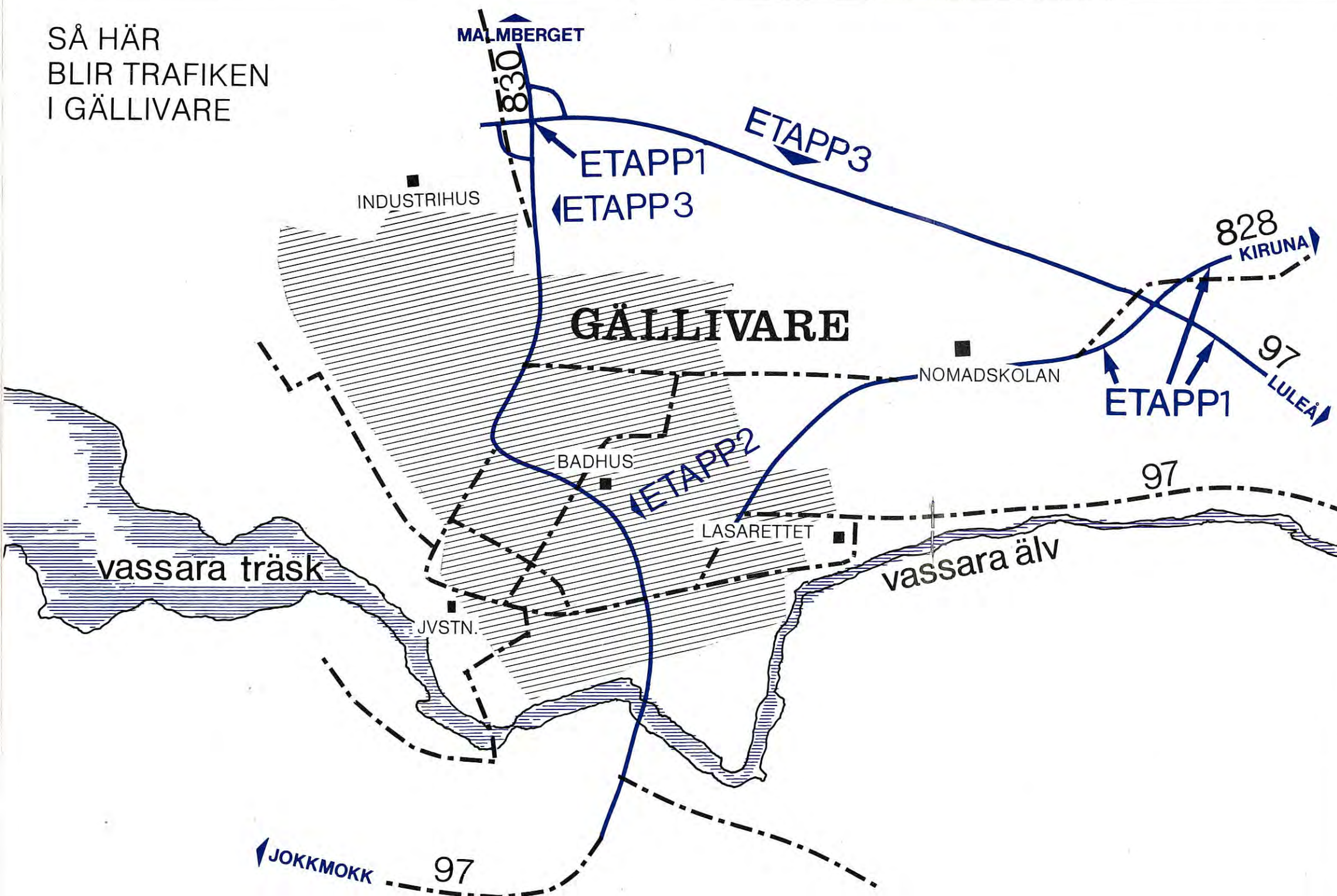
Trafikanterna kommer givetvis att drabbas av en del provisorier under byggtiden. Det blir också en del störningar i elförsörjningen, teletrafiken och vatten- och avloppsservicen.

De första störningarna drabbar invånarna i sommar, vid omläggning av ledningar efter Parkgatsleden och i viss mån i anslutning till Malmbergsbacken.

DUBBLA KÖRBANOR

Väg- och gatusystemet får hög standard. Mellan Gällivare och Malmberget får vi dubbla, sju meter breda körbanor åtskilda av en mittremsa på fem meter. Malmbergsbacken schacktas ner sex meter. En planfri korsning byggs vid Messhedsvägen. Ytterligare tre broar, samt 10-talet gång- och cykelportar byggs för att underlätta trafiken mellan bostads- och strövområden.

SÅ HÄR
BLIR TRAFIKEN
I GÄLLIVARE

--- BEFINTLIG VÄG
— PROJEKTERAD STRÄCKNING

ETAPP I

I vinter har terrasseringsarbetena för väg 97 startat på sträckan mellan väg 828 vid Nomadskolan och Nunisvaara. Brobygget vid den kommande trafikplatsen söder om Kulleporten har inletts.

ETAPP II

Sommaren 1976: Omläggningar av el-, tele- och va-ledningar för den nya sträckningen efter Parkgatan.

ETAPP III

Hösten och vintern 1976–1977: Arbeten på dels Malmbergsvägen dels den nya sträckningen från trafikplatsen mot Nunisvaara.

UPPLYSNINGAR

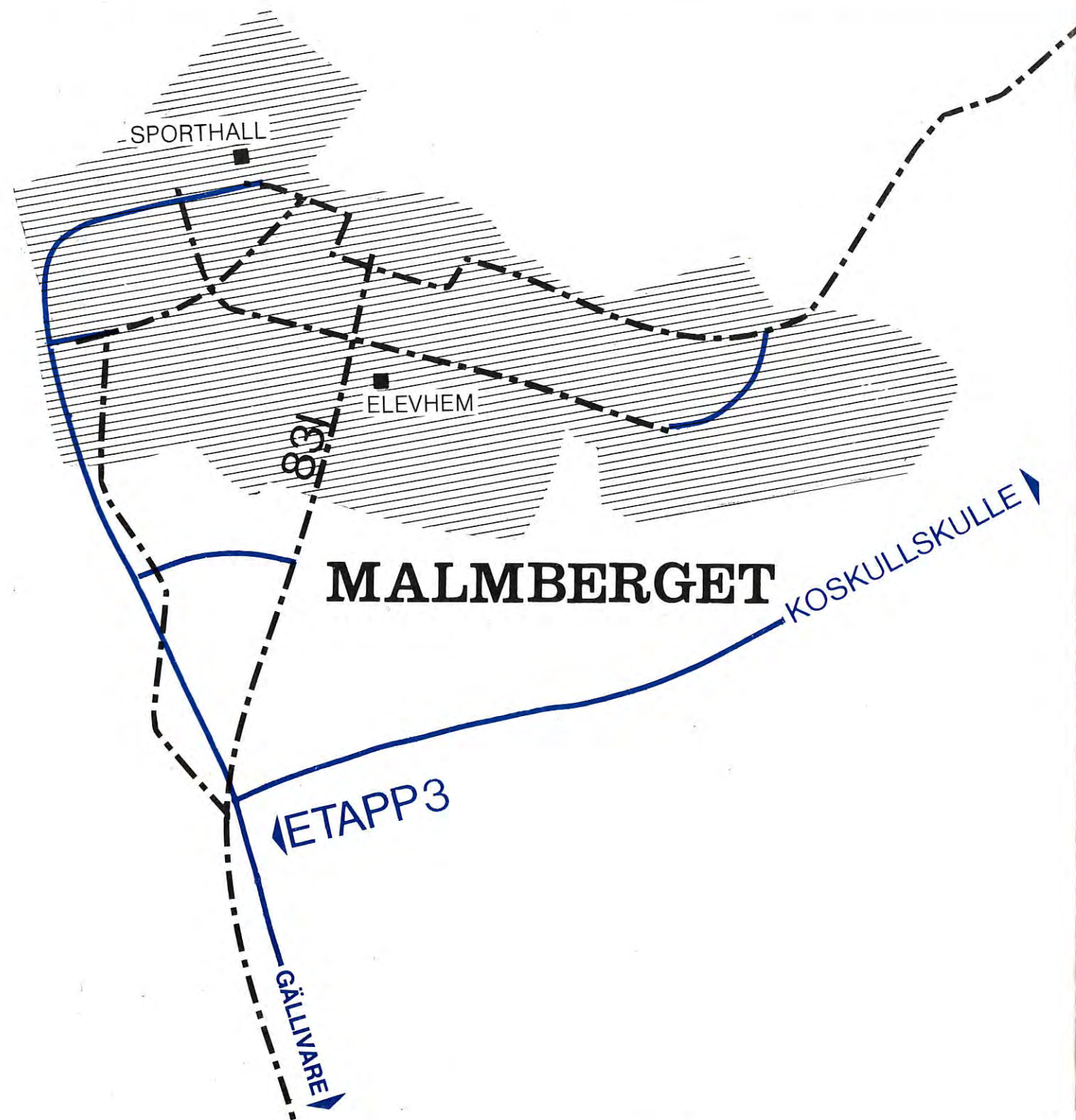
De som vill veta mer får gärna fråga de ansvariga:

- AMS, Gällivarearbetena, Staffan Viklund, 0970/138 75
- Gällivare kommun, Sven Karlsson, 0970/110 00
- Statens vägverk, Stig H. Johansson, 0920/102 30

Malmberget, se nästa sida ►►►►►

NU HAR VÄGBYGGGENA STARTAT

SÅ HÄR
BLIR TRAFIKEN
I MALMBERGET

HEDGÅRDEN RUSTAS UPP

Ålderdomshemmet i Gällivare renoveras för 400.000 kronor.

Första etappen av Hedgården byggdes 1952. I början av 1960-talet var det dags för andra etappen. I dag rymmer Hedgården 91 pensionärer.

Ny entré

Upprustningen av Hedgården gäller framför allt entrén och ekonomiavdelningen, som ska byggas om.

Huvudentrén ska byggas om för att ge plats för kontors- och vårdpersonal.

Husmor, biträdande husmor, kontorist samt läkare får sina lokaler i anslutning till entrén.

I köksavdelningen flyttas några väggar för att ge plats för kylrum och varumottagning. Köket får också nya hushållsmaskiner och nytt diskrum.

I projektet ingår också handikapp-toaletter i den äldre avdelningen av Hedgården, samt en del mindre arbeten i källarplan.

Adina Sundström, 74 år, och Vilhelm Johansson, 84, vid vävstolarna i Hedgårdens terapiavdelning.

Hilda Pettersson, 70 år, kommer från Liikavaara.

PENSIONÄRERNA HAR EGET RÅD

Från och med 1976 har i kommunen inrättats ett pensionärsråd, som har till uppgift att ta tillvara pensionärernas intressen och fungera som rådgivande organ i samhällsplaneringen.

I rådet ingår representanter för sociala centralnämnden, kommunstyrelsen samt pensionärernas egna organisationer. Rådet har följande sammansättning:

Ordförande:

Frans Rynbäck, Malmbergsv. 3 B, Gällivare, tel. 131 03, arb. 120 00

Ledamöter:

Allan Isacson, häradsskriv., Hermelinsv. 20, Gällivare, tel. 106 04, arb. 115 38

Från kommunstyrelsen:

Vanja Söderberg, fru, Majorsg. 19, Malmberget, tel. 205 38

Från Pensionärsorganisationerna:

Edvin Berglund, hr, Lappskeleg. 8, Gällivare, tel. 106 69

Anna Erdin
Vilma Eriksson

Edit Värnberg, fru, Masg. 19, Malmberget, tel. 206 43

Från sociala centralnämnden:

Svante Ilskog, gruvbyggare, Trädgårdsv. 13, Malmberget, tel. 219 95, arb. 210 00

Erik Norlin, distr.omb., Nattavaara, tel. 400 38

Från kommunstyrelsen:

Halvard Karlsson, Box 311, 970 13 Hakkasbyn, tel. 0975/100 50

Från pensionärsorganisationerna:
Jenny Bodén, fru, Hermelinsg. 4, Malmberget, tel. 202 98

Märta Israelsson
H. Moritz
Harry Uppenberg

NU ÄR PLANEN KLAR FÖR VARUFÖRSÖRJNING I KOMMUNENS GLESBYGD

Riksdagen beslutade 1973 om statligt stöd till viss kommersiell service inom det s. k. inre stödområdet.

Det betyder att staten tar ett större ansvar för varuförsörjningen i kommunens glesare delar.

Som underlag för beslut har kommunen nu utarbetat en plan för hur man ska klara servicen inom kommunen.

Gällivare är ju en till ytan mycket vidsträckt kommun, som inom sina gränser rymmer större och mindre orter, byar och enstaka gårdar. I förslaget sägs att befolkningen i kommunens östra delar har ganska god tillgång till butiksservice, medan fjällområdet väster om stambanan Boden-Riksgränsen har färre butiker.

HEMSÄNDNING AV VAROR

Redan nu förekommer omfattande hemsändning av varor i kommunen. Det är sociala centralnämnden som fr. o. m. 1973 fördelat distributionsstöd till handlare som klarat hemsändning av dagligvaror till kommunens glesare delar.

Kommunens mål är att i görligaste mån klara dagligvaruförsörjningen till de kommuninvånare som inte har praktisk möjlighet att nå butiken själva.

Uppgåelsen med butikägarna innebär att kommunen subventionerar fraktkostnaderna. Kunderna betalar två kronor varje gång de får hem varor högst två gånger i veckan. Förutsättningen för att få del i denna service är att man har minst 5 kilometer till närmaste butik.

Den varuförsörjningsplan som nu presenteras har utgått från befintliga butiker och kunderna måste vända sig till den som ligger närmast.

Enligt följande principer ska hemsändningen fungera inom kommunen:

- Hemsändningsbidrag betalas ut för hemsändning av dagligvaror där avståndet till närmaste butik överstiger 5 kilometer.

- Högsta antalet hemsändningar är två per vecka.

- Hemsändningsservicen ska ske från närmaste butik med lämpligt sortiment av dagligvaror.

- Kunden betalar två kronor för varje hemsändning.

- Hemsändningsbidrag gäller endast den fasta befolkningen, inte institutioner.

- Butiksinnehavaren förbinder sig att med billigaste transportmedel och på det mest ändamålsenliga sättet distribuera varorna.

Riksdagens beslut 1973 innebar också att, under vissa förhållanden, får butikägarna låna pengar till att rusta upp sin butik. Det finns också möjligheter till lån för nyanskaffning och lagerhållning.

De områden i kommunen som i denna etapp får hemsändningsservice är följande:

- Butiksort: **Leipojärvi** med byarna Liikavaara, Sakajärvi, Björkberget, Sadjem, Ratukkavaara och Purnu. Hemsändningsservice i området med handlarens eget fordon.

- Butiksort: **Dokkas** med byarna Purnuvaara, Alavaara och Ampiaslantto. Till den förstnämnda byn utföres dagligvarutransporten med den reguljära "varm-mat-bilen". Hemsändningsservice till byarna Alavaara och Ampiaslantto med handlarens bil.

- Butiksort: **Nillivaara/Markitta** för byarna Granhult, Vettasjärvi, Käöntöjärvi och Heden. Hemsändningsservice i området med reguljära transportmedel och handlarens eget fordon.

- Butiksort: **Ullatti** för byarna Äijävaara och Rantavaara. Till Äijävaara ombesörjes servicen med reguljära transportmedel. Rantavaara får varuservice med taxi.

- Butiksort: **Hakkas** för byarna Satter, Ruutti, Vähävaara, Norsivaara, Yrttivaara, Mäntyvaara, Palohuornas,

Purnu och Ratukkavaara. Byn Mäntyvaara får varor med taxi, Yrttivaara – Ruutti – Norsivaara – Satter – Vähävaara med den lokala linjen L6. Linjetrafiken på sträckan Hakkas–Nattavaara utnyttjas för transporter av dagligvaror efter sträckan Hakkas–Purnu.

- Butiksort: **Sammakko** med byarna Lillberget och Grodberget. Dessa byar föreslås få varor med handlarens egen bil.

- Butiksort: **Nattavaara** med byarna Kilvo, Tidnokenttä, Sarvisvaara, Solberg, Urtimjaure, Ruodna, Vårsjö m. fl. Hemsändning med reguljära förbindelser.

- Butiksort: **Skröven** med byarna Kattån, Torriavaara, Storberget och Särkivaara. Hemsändning med taxi.

- Butiksort: **Lansjärv** med byarna Bönträsk, Risträck och Flakaberg. Den ordinarie linjebussen mellan Lakaträsk och Lansjärv upprätthåller servicen.

- Butiksort: **Lakaträsk** med byarna Mårdsel, Pälkem, Vuoddas, Suobbat och Lillsaivis. Service med ordinarie linjetrafik.

- Butiksort: **Skaulo/Puoltikasvaara** för byarna Killingi, Fjällåsen, Kaitum, Harrå, Neitisuando m. fl. Hemsändningsservicen till övervägande del med handlarens eget fordon.

- Butiksort: **Luspebryggan** för byarna längs vägsträckan Gällivare-Ritsem. Området betjänas med firmabil och linjebuss. Då verksamheten på butiksorten upphör föreslås att Gällivare blir ny butikshuvudort.

- Butiksort: **Kiruna** för 28 hushåll belägna efter Kalix älvdal inom Gällivare kommun. För dessa hushåll föreslås att den av Kiruna kommun upprättade hemsändningsplanen utnyttjas.

- Butiksort: **Centralorten** för byarna Tallbacken, Sorvanen, Bomselet, Tjautjasjaure, Sjungberget och Muorjevaara. Hemsändningsservicen till dessa byar föreslås ske med reguljära transportmedel eller handlarens eget fordon.